

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVASIYALAR VAZIRLIGI

ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI

SIRTQI TA’LIM SHAKLI

5111800 - MAKTABGACHA TA’LIM
YO‘NALISHI BITIRUVCHI TALABALARI UCHUN
MAJBURIY FANLARDAN

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI

1

DASTURI

Andijon – 2025

Andijon davlat universiteti Kengashining 2025-yil 29-yanvardagi 7-sonli yig'ilish qaroriga muvofiq tasdiqlangan

Yakuniy davlat attestatsiya dasturi Andijon davlat universitetida ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

G.Dosbekova – Pedagogika kafedrasida katta o'qituvchisi

N.Axundjanova – Pedagogika kafedrasida o'qituvchisi

Kafedra mudiri:

D.Nurmanova

**O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i
o'rinbosari:**

J.Usmonov

**Axborot texnologiyalari bo'yicha
prorektor:**

M.Maxkamov

KIRISH

Mazkur dastur Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining taxsil olish mobaynida majburiy fanlarini o'qib o'zlashtirganlik darajasini aniqlash uchun o'tkaziladigan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari bo'yicha ishlab chiqilgan.

2024-2025 o'quv yili bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bitiruvchi talabalaridan yakuniy davlat attestatsiya test sinovlari universitet Kengashining 2024-yil 29-iyundagi 13-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan ishchi o'quv rejadagi majburiy fanlaridan o'tkaziladi.

Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkaziladigan fanlar tarkibi

1. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari (majburiy fan)
2. Bolalarni nutqini o'zlashtirish (majburiy fan)
3. Maktabgacha ta'limda boshqaruv va menejment (majburiy fan)
4. Maktabgacha pedagogika (majburiy fan)

3

1. MATEMATIK TASAUVURLARNI SHAKLLANTIRISH NAZARIYASI VA TEXNOLOGIYALARI.

Matematik tasavvurlarini shakllantirish nazariyasining tarixi, hozirgi holati va zamonaviyligi.

To'plam haqida tushuncha. To'plamning xarakteristik xususiyatlari. Universal to'plam. Munosabatlarning xususiyatlari. Ekvivalentlik munosabati. Tartib munosabatlar.

Sharq matematik olimlarining asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida. Muhammad ibn Muso-al Xorazmiy, Umar Xayyom, Nasriddin Tusiy, Jamshid Qiyosiddin al-Koshiy, Ulug'bek asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida dastlabki ma'lumotlar. Psixologik – pedagogik adabiyotlarda matematik tasavvurlarni rivojlantirish masalalari. Y.I.Tixiyeva, F.N.Biexerning asarlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlariga o'rgatish.

Matematik tasavvurlarini shakllantirish nazariyasi va texnologiyalarining didaktik asoslari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta'limning asosiy didaktik tamoyillari. Bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishning umumiy didaktik tamoyillari. Matematik tasavvurlarini shakllantirish va rivojlantirish. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida matematik tasavvurlarini rivojlantirish ishlarini tashkil etish. MTT turli yosh guruhlarida matematika mashg'ulotlarini o'tkazish metodikasi va tashkil qilish xususiyatlari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirish metodikasi.

Hayotining uchinchi va to'rtinchi yilida bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish. Ko'plik, son, hisob, kattalik, fazo, geometrik shakl va figuralar haqidagi tasavvurlarni shakllantirish. Maktabgacha yoshda asosiy oddiy matematik qonuniyatlari haqida tshuncha.

Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarning predmetlar miqdorini idrok qilish, esda olib qolishi va taqqoslashning o'ziga xos xususiyatlari. To'plam haqidagi tasavvurlarni shakllantirishning sensor asoslari. To'plamlarning tengligi va teng emasligi haqidagi tasavvurlarni shakllantirish. O'yinlar va o'yin mashqlaridan foydalanish. miqdor haqidagi tasavvurlarni shakllantirish vazifalari. "Ko'p" va "Bitta", "Ko'p" va "kam" o'rtasidagi o'zaro munosabat bilan tanishtirish va butunni elementlarga ajratish.

Bolalarda son-sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirish, sanashga o'rgatish.

Bolalar ongida natural sonlar qatori tizimining tarkib topishi. Sana va o'lchash jarayonida bolalarda butun sonlar qatori haqidagi tasavvurlarini rivojlantirish. Sanash natijalari predmetlarining sifat belgilari va ularning fazoviy joylashuvi. Bolalarni butun predmetni teng bo'laklarga bo'lishga o'rgatish.

Bolalarda predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.

O'lchash haqida tushuncha. O'lchamning asosiy xususiyatlari. Ilk va

maktabgacha yoshda bolalarning predmetlarning o'lchamni idrok qilishning o'ziga xosligi.

Bolalarda shartli o'lchov yordamida turli o'lchamlarni o'lchash haqidagi tasavvurlarni shakllantirish. Predmetlar o'lchamini idrok qilish va taqqoslash. Bolalarni shartli o'lchov birliklari bilan tanishtirish.

Bolalarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.

Har bir yosh bolalarni predmetlar shakli bilan tanishtirish metodikasi. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralarni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari. Shakl haqidagi tasavvurlarni idrok qilish va shakllantirishda so'zning o'rni.

Geometrik figuralarni turli belgilari bo'yicha guruhlash. Geometrik figuralarni burchaklari, tomonlari, soni bo'yicha taqqoslash; ularni o'lchash; umumlashgan tushunchalarni shakllantirish.

Bolalarda fazoviy tasavvurlarni shakllantirish.

Fazo va fazoda mo'ljal olish haqida tushuncha. Bolalarda fazoda mo'ljal olishni rivojlantirish. Idrok qilish va fazoda mo'ljal olishda so'zning o'rni.

Har bir yosh guruhda fazoni idrok etishning o'ziga xos xususiyatlari.. Bolalarning tevarak-atrofidagi fazoda mo'ljal olishni o'zlashtirish. Ko'rib idrok qilish va o'lchash asosida fazoni idrok etishi.

Bolalarda vaqt tasavvurlarni shakllantirish.

Vaqt haqida tushuncha. Vaqt va uning o'ziga xos xususiyatlari. Bolalarda vaqtni his qilishni rivojlantirish.

Bolalarni har bir guruhda vaqtni idrok qilishi. Faoliyatni vaqtda qobiliyatini rivojlantirish. Katta maktab yoshidagi bolalarda vaqtni his qilishni rivojlanishi.

Olti yoshli bolalar bilan matematikaga oid ishlarning mazmuni va metodikasi.

Bolalarga hisoblash usulini o'rgatish. Arifmetik masalalar ochish. Masalalar ustida ishlashda metodik usullar va izchillik. Soat bilan tanishtirish metodikasi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni matematik rivojlantirish jarayonida mantiqiy fikrlashni loyihalash. Matematik tafakkurni rivojlantirishda modellashtirish asosiy metodlardan biri ekanligi. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tafakkurini rivojlantirishda axborot texnologiyalaridan foydalanish.

Oilada va maktabgacha ta'lim tashkilotlarida olib boriladigan metodik ishlarni rejalashtirish. Bolalarni maktabga tayyorlik darajasiga qo'yiladigan minimal talablar. Bolalarni maktabga tayyorlik darajasiga qo'yiladigan minimal talablar. Matematika dasturlari mazmunidagi hamkorlik. Ish uslublaridagi hamkorlik. MTT va maktab ishidagi hamkorlikni tashkil qilish shakllari.

Maktabgacha talim tashkilotlarida matematik tushunchalarni shakllantirish jarayonini tashkil etish va boshqarish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida matematik tushunchalarni shakllantirish yuzasidan metodik ishlarning mazmuni. Turli maktabgacha yoshdagi bolalarda tashkilotlarida tushunchalarini shakllantirishda tuzatish ishlarini olib borish. Maktabgacha tarbiya tashkilotlarida matematika bo'yicha ishlarni rejalashtirish va qayd qilish.

MTT mudirasi va katta tarbiyachining o'rni. Tarbiyachilar bilimi darajasini va mahoratini oshirish shakllari. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida matematik mashg'ulotlarni o'tkazishda kasbiy tayyorgarligi. Bolalarning mustaqil matematik faoliyatiga rahbarlik qilish.

Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasini o'qitishning tashkiliy shakllari.

Pedagogika kollejlari "Maktabgacha yoshdagi bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi" kursini o'qitish.

2. BOLALARNI NUTQINI O'STIRISH NAZARIYASI VA TEXNOLOGIYASI

"Bolalarni nutqini o'stirish" fanning tashkil topishi va rivojlanishi. Bolalar nutqini o'stirishga oid nazariy ishlar. Maktabgacha ta'lim me'yoriy hujjatlari asosida bolalarni tarbiyalash. Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini

rivojlantirishning ilmiy-pedagogik shart vasharoitlari. Sharq va g'arb mutafakkirlarining yosh avlodni tarbiyalashga oid qarashlari. Bolalarni nutqini o'stirish fanining maqsad va vazifalari. "Bolalarni nutqini o'stirish" fanning fanning boshqa fanlar bilan uzviy bog'liqligi. Bolalarni nutqini o'stirish predmetining maqsadi va vazifalari. Bolalar nutqini rivojlantirishning tashkiliy pedagogik va metodik ishlari.

Maktabgacha kichik yoshdagi bolalar nutqini o'stirish vazifalari. Maktabgacha kichik yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning metodik masalalari. Ilk yoshdagi bolalarda nutqini rivojlantirish texnologiyalari.

Maktabgacha o'rta yoshdagi bolalar nutqini o'stirish nazariyasi. Maktabgacha o'rta yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning metodik masalalari. Maktabgacha o'rta yoshdagi bolalar uchun mashg'ulotlar ishlanmasi.

Maktabgacha katta yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning metodik masalalari. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan muloqot. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar uchun mashg'ulotlar ishlanmasi.

Grammatik qurilishni shakllantirish texnologiyasi. Maktabgacha yoshdagi bola nutqning grammatik to'g'riligini shakllantirish. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan muloqot qilish nazariyasi.

Ravon nutqni rivojlantirish vazifalari. Ravon nutqning turlari. Ravon nutq mohiyati.

Dialogik nutqning mazmuni va vazifalari. Bolalarga dialogik nutqni o'rgatish. Bolaning ijtimoiy va shaxs sifatida shakllanishida dialogning ahamiyati. Dialogik nutqni rivojlantirishga doir mahsus mashg'ulotlarning ahamiyati.

Monologik nutqni shakllantirishning nazari asoslari. Monologik nutqni shakllantirish usullari. Bolalarni monologik nutqni o'rgatish ishining mazmuni va vazifalari. Monologik nutqni rivojlantirishga doir mashg'ulotlar

Lugat ishining vazifalari va mazmuni. Lug'at ishining asosiy usullari. Lug'atni boyitish va faollashtirish texnologiyasi.

Bolalar lug'atiga yangi so'zlarni kiritish texnologiyasi. Maktabgacha tarbiya muassasasida nutqini rivojlantirish metodikasi.

Tevarak-atrof bilan tanishtirish jarayonida bolalar nutqini rivojlantirish.

Tevarak-atrofnı bilishda bolalar nutqini rivojlantirish mashg'ulotlari.

Tevarak-atrof bilan tanishtirish jarayonida bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi.

Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatishning mazmuni va mohiyati. Nutqiy va fonematik eshitishni rivojlantirish. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatish.

Talaffuzga o'rgatishning asosiy bosqichlari. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatish asosiy vazifalari.

Tovush hosil qilishda ishtirok etadigan turli organlarining ahamiyati. Nutqiy muloqot madaniyatini shakllantirish texnologiyasi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'limiy o'yinlar va ularning ahamiyati.

Lug'atni boyitish uchun yordam beradigan ta'limiy o'yinlarning turlari.

Ko'rgazmali materiallar bilan o'ynaladigan ta'limiy o'yinlar, ularning mazmuni. Bolalar lug'atini boyitishda ta'limiy o'yinlarni tanlash, o'tkazish va tahlil qilish. Suhbat turlari. Suhbat qismlari. Suhbatga tarbiyachining tayyorlanishi va o'tkazishi.

Suhbatda asosiy o'rgatish usuli orqali savollar berish. Suratlar orqali suhbatlar o'tkazish usullari. Suratlar bilan o'tkaziladigan mashg'ulotlarda bolalarni so'zlashuv nutqiga (dialogik) o'rgatish.

Hikoya qilishga o'rgatish mashg'ulot turlari. Bolalarni hikoya qilib berishga o'rgatishda foydalaniladigan usullar haqida tushuncha berish texnologiyasi.

O'yinchoq va predmetlarga qarab hikoya qilishni o'rgatish nazariyasi. Turli yosh guruhlarda bolalarni o'yinchoqlarga qarab hikoya tuzishga o'rgatish usullari.

Bola tarbiyasida milliy o'yinchoq va qo'g'irchoqlarning roli. O'yinchoqlarga qarab hikoya tuzishga o'rgatish texnologiyasi.

Bolalarni rasmlarga qarab hikoya tuzishga o'rgatish. Rasmlarni turlari. Rasmlarni tanlashga qo'yilgan talablar. Turli yosh guruhlarda rasmga qarab hikoya tuzishga o'rgatishning vazifalari va uslubiyoti.

Badiiy asarni sahnalashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.

Badiiy asarni sahnalashtirib ko'rsatish nazariyasi.

Bolalarni turli faoliyat yo'nalishlarida savodga o'rgatishga tayyorlash. Bolalarda o'qishga, yozishga va ularning mavzusiga qiziqish uyg'otish.

Tarbiyachi nutqi bolalar nutqini to'g'ri rivojlantirish uchun namuna sifatidagi ahamiyati va bilimlar manbai, tarbiya vositasi ekanligi. Tarbiyachi nutqiga qo'yilgan pedagogik talablar.

Tarbiyachi o'z nutqini takomillashtirish ustida ishlashning zarurligi. Tarbiyachining nutq madaniyati va kommunikativ mahorati. Tarbiyachi nutqining ta'sirchanligi va ifodaliligi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari va oilada metodik ishlar olib borish texnologiyalari. Maktabgacha ta'lim tashkilotining ota-onalar bilan hamkorlikdagi ishining mazmuni, shakl va usullari.

Bolalarning nutq madaniyatini o'sishida oilaning o'rni. Ota-onalar va maktabgacha ta'lim tashkilotlari hamkorligi to'g'risidagi bilimlarni shakllantirish.

Ota-onalar bilan treninglar o'tkazish texnologiyalari.

Multimediya texnologiyalaridan foydalanish nazariyasi. Media ta'limning asosiy mazmuni

Maktabgacha tayyorlov guruh bolalarni savodga o'rgatishda multimedia texnologiyasidan foydalanish metodlari. Maktabgacha tayyorlov guruh bolalarni savodga o'rgatishda multimedia texnologiyalarini tadbiq etish.

3. MAKTABGACHA TA'LIMDA BOSHQARUV VA MENEJMENT

Ijtimoiy maktabgacha ta'limni tashkil etish vazifalari. Maktabgacha ta'lim mazmun-mohiyati va ta'lim tizimida tutgan o'rni. Maktabgacha ta'limni rivojlantirish. Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish.

O'zbekistonda ijtimoiy maktabgacha ta'limni vujudga kelishi va taraqqiyot bosqichlari. Mustaqillik yillarida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish tamoyillari va asosiy yo'nalishlari.

Maktabgacha ta'limni rivojlantirish. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish va unga rahbarlik.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish. Maktabgacha ta'lim tashkiloti metodisti va uni pedagogik jarayonlarni tashkil etishdagi o'рни.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining metodik ishlarga rahbarligi. Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubiy boshqaruvida uslubchi faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.

Maktabgacha ta'lim tashkilotini boshqarishning nazariy asoslari. Boshqarishda mudiraning ahamiyati. Maktabgacha ta'limni moliyaviy ta'minlash. Nazorat qilishning usul va uslublari.

Ota-onalar jamoatchiligi va ularning ish faoliyati. Ota-onalar bilan ishlashda tarbiyachining orni.

Nazorat qilishning usul va uslublari. Nazorat qilishda rahbarning boshqaruv uslubi. Maktabgacha ta'lim tashkiloti bo'yicha metodik ishlarni tashkil etish vazifalari. Metodika uyushmasining ishini tashkil etish va unga rahbarlik qilish.

Xalq ta'limi bo'limlari va ularning tuzilishi. Maktabgacha ta'lim bo'yicha metodik ishlarni tashkil qilish. Xalq ta'limi bo'limlari va maktabgacha ta'lim tashkilotlarini nazorat qilish. Kabinet kutubxonasi va bibliografik ishlar.

MTT direktori-maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbari. MTT direktorining tarbiyaviy ishlarga rahbarlik qilishi. Maktabgacha ta'lim tashkilotini boshqarishning nazariy asoslari

Maktabgacha ta'lim bo'yicha metodik ishlarni tashkil qilish. Xalq ta'limi bo'limlari va ularning tuzilishi.

Smeta - davlat moliyaviy hujjat sifatida. Smetani yuritishning xususiyatlari. Rejalashtirishning asosiy bosqichilari va turlari. MTTda rejalashtirishning olib borilishi.

Turli tipdagi maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkiliy tuzilmasi. Respublikamiz hududida faoliyat olib borayotgan muassasalar. Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil etish. Nodavlat va davlat MTTlarining farqli jihatlari.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining metodik ishlarga rahbarligi.

Uslubchining ish olib borish usullari. Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubiy boshqaruvida uslubchi faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari. MTT rivojlanishidagi ahamiyati.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining ta'lim sohasidagi vakolatlari. Metodika uyushmasining ishini tashkil etish va unga rahbarlik qilish.

Xalq ta'limi muassasalari faoliyatini metodik ta'minlash va tashkil etish bo'limlari tominidan maktabgacha ta'lim tashkilotiga rahbarlik qilish.

Metodika uyushmasining ishini tashkil etish va unga rahbarlik qilish. Maktabgacha ta'lim bo'yicha metodik ishlarni tashkil qilish. Pedagogik kengash shakllari. Unda ko'riladigan masalalar.

Respublika maktabgacha ta'lim metodikasi kabinetining tuzilishi va vazifalari. Tuman metodika kabinetining ish mazmuni va vazifalari.

4. MAKTABGACHA PEDAGOGIKA

Maktabgacha pedagogikaning predmeti va vazifalari. Maktabgacha pedagogikaning umumiy asoslari.

Kadrlar tayyorlash milliy modeli.

Maktabgacha ta'limga kirish. Maktabgacha ta'lim – uzluksiz ta'limning alohida turi sifatida.

Maktabgacha ta'lim Konsepsiyasi.

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning tarbiyasi.

O'zbekistonda maktabgacha ta'limning vujudga kelishi va taraqqiyot bosqichlari.

Maktabgacha pedagogikaning ob'yekti, predmeti, maqsad va vazifalari.

Maktabgacha pedagogikada ilmiy-tadqiqot metodlari. Maktabgacha pedagogikaning asosiy kategoriyalari. Maktabgacha pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi.

Koreyada maktabgacha ta'lim tizimi.

Rossiyada maktabgacha ta'lim tizimi.

Germaniyada maktabgacha ta'lim tizimi.

Yaponiya va Xitoyda maktabgacha ta'lim tizimi.

Buyuk Britaniya va Amerikada maktabgacha ta'lim tizimi.

Zamonaviy pedagogikada shaxs shakllanishiga doir yondoshuvlar. Zamonaviy pedagogikada shaxs shakllanishiga doir yondoshuvlar.

Tarbiyachi va uning jamiyatda tutgan o'rni.

Hozirgi jamiyatda murabbiy tarbiyachilarga qo'yilgan talab va vazifalari. Tarbiyachilik kasbi uning axloqiy sifatlari. Hozirgi jamiyatda murabbiy tarbiyachilarga qo'yilgan talab va vazifalari. Tarbiyachilik kasbi uning axloqiy sifatlari.

Zamonaviy tarbiyachilar kasbiy kompetentligining uch aspekti. Zamonaviy tarbiyachilar kasbiy kompetentligining uch aspekti.

Mustaqillik yillarida maktabgacha ta'lim tizimiga yangicha yondashuv. Uzluksiz ta'limni tashkil etish va rivojlantirish tamoyillari. Uzluksiz ta'lim turlari

Maktabgacha ta'lim uzluksiz ta'lim tizimining boshlang'ich bo'g'ini sifatida

Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishiga qo'yiladigan Davlat talablari.

Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning yosh guruhlari. Ilk yosh guruh (2-3 yoshli bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari.

Kichik guruh (3-4 yoshli bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari.

O'rta guruh (4-5 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari. Katta guruh (5-6 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari.

Maktabga tayyorlov guruhi (6-7 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari.

Shaxsni rivojlantirish haqida tushuncha. Shaxsning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar.

Bola shaxsini rivojlanishida tarbiya va faoliyatning roli.

Jismoniy tarbiya nazariyasi. Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy tarbiyalash mazmuni va vazifalari. Jismoniy tarbiyaning asosiy vositalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning jismoniy rivojlanishining o'ziga xosligi.

Aqliy tarbiya. Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish vazifalari

Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi

Sensor tarbiya. Sensor tarbiya vazifalari, vositalari..

Mashg'ulot – maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli.

Faoliyatni rejalashtirish. (Faoliyat markazlarida).

Axloqiy tarbiya. Axloqiy tarbiya vazifalari. Axloqiy tarbiya metodlari. Axloqiy tarbiya tamoyillari

Bolalar jamoasini shakllantirishda axloqiy sifatlarni tarbiyalash. Bolalar jamoasini shakllantirishga yordam beruvchi shart-sharoitlar.

Mehnat tarbiyasi. Mehnat tarbiyasining mazmuni. Mehnat tarbiyasi vazifalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnatini tashkil etish shakllari.

Iqtisodiy tarbiya haqida tushuncha. Maktabgacha yoshdagi bolalarga iqtisodiy tarbiya berish mazmuni.

Sharq mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari.

Tarbiyalanuvchilarda tejamkorlikni shakllantirish.

Huquqiy tarbiya. Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish vazifalari.

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi bilan tanishtirish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida huquqiy tarbiyaning mazmuni. BMTning Bolalar huquqlarini himoya qilish to'g'risidagi Konvensiyasi.

Ekologik tarbiya. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berish yo'llari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tabiyalashning o'ziga xosliklari.(faoliyat markazlarida).

O'yin- bola faoliyatining asosiy turi. O'yinning maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagogik jarayondagi o'rni.

O'yin turlari. Ijodiy o'yinlar.Qoidali o'yinlar bolalarga ta'lim berish shakli. Didaktik o'yin turlari.

O'yinchoqning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni.

Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashning nazariy asoslari.

Maktab ta'limiga psixologik tayyorgarlik.

Maktabgacha ta'lim muassasasi bilan maktab aloqasining shakllari.

Yosh avlod tarbiyasida oilaning o'rni haqida mutafakkirlar ta'limoti.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida turli tipdagi (assotsial) hayot kechiruvchi oilalar bilan alohida ishlash mazmuni.

Qamrab olinmagan bolalar ota-onalari bilan ish yuritish shakllari. Ijtimoiy muhofazaga muhtoj bo'lgan bolalar ota-onalari bilan ishlash.

Maktabgacha ta'lim muassasasining ota-onalar bilan hamkorlikdagi ishining mazmuni va usullari. Maktabgacha ta'lim muassasasining ota-onalar bilan ishining yillik rejasi.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida pedagogik jarayonni tashkil etish. MTMda bolalar hayotini tashkil etish. Bolalarning faoliyatida ta'lim-tarbiya vazifalarini amalga oshirish va rahbarlik qilish.

Kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil etish. Pedagogik jarayonni rejalashtirish vazifalari. Ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish mazmuni.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tug'ilgandan to yetti yoshgacha umumiy tipdagi maktabgacha ta'lim muassasalarida va nodavlat maktabgacha ta'lim muassasalarida ta'lim-tarbiya berish.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarga ta'lim berishga ularga intellektual, ma'naviy-axloqiy, etik, estetik va jismoniy jihatdan rivojlantirish va maktab ta'limiga tayyorlash.

Qisqa muddatli maktabgacha ta'lim muassasalarini tashkil etish. Maktabgacha ta'lim muassasalarini shakllantirish. Ixtisoslashtirilgan yo'nalishlar. Sanatoriya yo'nalishi. Turli tipdagi maktabgacha ta'lim muassasasining tashkiliy tizimini belgilab beruvchi Davlat instruktiv hujjatlari. Davlat maktabgacha ta'lim muassasasida ta'lim-tarbiya jarayoni qatnashchilari.

Ijtimoiy muhofazaga muhtoj maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlash, alohida ta'lim olish ehtiyojlari bo'lgan bolalar bilan ishlash.

Inklyuziv ta'lim va tarbiya. Inklyuziv ta'limga muhtoj bo'lgan maktabgacha yoshdagi bolalar bilan individual ishlash.

Umumiy tipdagi maktabgacha ta'lim muassasasi va uning turlari.

Ko'p tarmoqli ixtisoslashtirilgan maktabgacha ta'lim muassasasi va uning vazifalari.

Inklyuziv guruhlarga ega maktabgacha ta'lim muassasasi va uning ishlash mazmuni.

Qo'shma tipdagi maktabgacha ta'lim muassasalarini tashkil etish.

Nodavlat maktabgacha ta'lim muassasalarini tashkil etish. Nodavlat maktabgacha ta'lim muassasasining maqsad va vazifalari. Nodavlat maktabgacha ta'lim muassasasi faoliyatini tashkil etish. Nodavlat maktabgacha ta'lim muassasasiga bolalarni qabul qilish.

Nodavlat maktabgacha ta'lim muassasasini moliyalashtirish va moddiy-texnik ta'minoti.

**2024-2025 o'quv yili uchun tashkil etilgan
yakuniy davlat attestatsiyasining test sinovlarida bitiruvchi talabalarining
majburiy fanlari bo'yicha bilimni baholash quyidagi
baholash mezonlari orqali aniqlanadi.**

15

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining

2018 yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'iga asosan

2-§. Talabalar bilimni baholash mezonlari

15. Talabalarining bilimni quyidagi mezonlar asosida:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — **5 (a'lo) baho**;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — **4 (yaxshi) baho**;

talaba olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda — **3 (qoniqarli) baho**;

talaba fan dasturini o‘zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — **2 (qoniqarsiz) baho** bilan baholanadi.

BAHOLASH TARTIBI

Yakuniy davlat attestatsiya sinovida bitiruvchi talabalar uchun majburiy fanlardan 25 tadan test savollari taqdim etilib, har bir to‘g‘ri javob uchun 4 ballidan jami 100 ballikda jamlanib hisoblanadi. Bitiruvchi talabalar sinovda olgan bahosi Nizomning 1-jadvaliga muvofiq quyidagicha aniqlanadi:

100 ballidan-90 ballgacha-5 (a‘lo);

89 ballidan-70 ballgacha-4 (yaxshi);

69 ballidan-60 ballgacha-3 (qoniqarli);

59 ball va undan kam-2 (qoniqarsiz).

Oliy ta‘lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi
Nizomga
ILOVA

16

1-jadval

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o‘tkazish

JADVALI

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63

4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Adabiyotlar ro'yhati

1. Xasanboyeva.O.U.va boshqalar. «Maktabgacha ta'lim pedagogikasi».T., «Ilm ziyo»
2. Bikbayeva N.U. Ibragimova Z.I. Kosimova X.I. «Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirish» T. «O'qituvchi» 1995y
3. Bolajon dasturi, T 2010 y.
4. F.R.Qodirova. Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va metodikasi ruhiy omillari.T.: "ISTIQLOL",2006y.
5. F.R.Qodirova. Bolalarni chet tilga o'rgatish nazariyasi va metodikasi. T.: "Sano-standart". 2009 y.
6. S.Shodiyeva. "O'rta guruh bolalari nutqini o'stirish" o'quv qo'llanma T.: "O'qituvchi" 1993 yil.
7. D.R. Babayeva. "Nutq o'stirish metodikasi" T.: Fan va texnologiyalar. 2009 y
8. D.R. Babayeva. "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" o'quv qo'llanma TDPU 2016yil
9. Н.Вераска. Проектная деятельность дошкольников. –М.: 2012.
- 10.В.А.Деркунская. Проектная деятельность дошкольников. –Москва, 2012.
- 11.Qodirova F., Toshpo'latova Sh., Qayumova N.M., A'zamova M.N. Maktabgacha pedagogika darslik. –T.: Tafakkur, 2019.
- 12.Sodiqova Sh. A. Maktabgacha pedagogika/ Darslik. –T.: Taffakur sharchashmalari, 2013.
- 13.Kayumova N.M. Maktabgacha pedagogika. –T.: TDPU, 2013.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.Ziyonet.uz
4. www.edu.uz
5. tdpu-INTRANET.Ped

